གལཆེའིགསརའགྱུར ལོའིཟླ ཚེས

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)རང་ལྗོངས་ཀྱི་་་་་་་་
དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྣན་དགོས་་་་་
ཞེས་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པ་་་་
ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་དེ་བས་་་་་་་་
ལེགས་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཏོད་དེ་་་་་་་་་
དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱི་སྒྱུར་བཅོས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་པའི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལ་ངོས་འཛིན་གང་་་་
ལེགས་བྱས་ཏེ་འགན་འཁྲི་འཁུར་སེམས་དང་།
ལས་འགན་སྒྲུབ་སེམས།ཁ་ཚ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་་
བསམ་པ་བཅས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་སྲིད་ཇུས་་་་
དོན་འཁྱོལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ནས་ཁེ་ལས་་་་
ཀྱི་གསོན་ཤུགས་མུ་མཐུད་འཕེལ་བ་དང་ཁེ་ལས་་་་
ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
“ཕན་འདོགས་པ་དྲུག”གི་བླང་བྱ་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱས་ཏེ་ཁེ་ལས་ལ་ཕན་པའི་སྲིད་ཇུས་ཁག་བཟོ་བ་་
དང་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།
གཅིག་ནས་གཞུང་དྲང་དྲང་བདེན་གྱི་ཁྲོམ་རའི་་་་་
ཁོར་ཡུག་བཏོད་ནས་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཁྲོམ་་
རའི་འགྲན་རྩོད་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་ཚོད་འཛིན་བཟོ་་
བའི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་འགོག་རྐྱེན་དང་མངོན་མེད་་་་་་་་་
བཀག་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་་་་་་་་་
བཟོས་ཏེ།དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱིས་ཁྲིམས་་་་་་
ལྟར་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་འདྲ་མཉམ་་་་་་་་
ངང་སྤྱོད་པ་དང་།ཡོངས་བསྒྲགས་དང་དྲང་་་་་་་་་
གཞག་ངང་འགྲན་རྩོད་ནང་ཞུགས་པ།བཅའ་་་་་་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་འདྲ་མཉམ་ཐོབ་པ་བཅས་་་་་་་་་
འགན་སྲུང་ཏན་ཏིག་བྱ་རྒྱུར་ཕན་འདོགས་པ་་་་་་་་་
དང་། གཉིས་ནས་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་སྐྱོན་་་་་
བྲལ་ངང་འཕེལ་རྒྱས་དང་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་་
མཁས་ཅན་སྐྱོན་བྲལ་ངང་འཚར་ལོངས་ཡོང་བ་་་་་
བྱས་ཏེ།དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་མཁས་ཅན་གྱིས་་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་་་་

འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བར་ཁྲིད་་་་
སྟོན་བྱ་རྒྱུར་ཕན་འདོགས་པ།གསུམ་ནས་་་་་་་་་་་་་
དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱིས་དངོས་ཚན་དཔལ་་་་་་
འབྱོར་ལ་དམིགས་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་དང་།ནོར་ཁྲལ་
དང་དངུལ་རྩ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་གཉེར་དམངས་་་
གཉེར་ཁེ་ལས་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་།དམངས་གཉེར་
ཁེ་ལས་ཀྱིས་དངོས་གཉེར་ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་
དང་ལས་སྒོ་གཙོ་བོ་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་རྒྱུར་ཁྲིད་་་་
སྟོན་བྱ་རྒྱུར་ཕན་འདོགས་པ།བཞི་ནས་ལས་་་་་་་་་
ཞུགས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་དམངས་གཉེར་་་
ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ནན་ཏན་་་་་་་་
སྒྲུབ་པ་དང་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱི་ལས་ཞུགས་
ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་ཡག་པོ་བྱེད་པ།མཐོ་སློབ་་་
སློབ་ཐོན་སློབ་མ་ཁེ་ལས་ནང་ཧུར་ཐག་བསྡུ་བ།
ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཞུགས་གཞན་སྒྱུར་་
ལ་ཟམ་མི་ཆད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་་་་
བྱ་རྒྱུར་ཕན་འདོགས་པ།ལྔ་ནས་དམངས་གཉེར་་
ཁེ་ལས་ཀྱིས“ཐོན་ལས་ཆེན་པོ་བདུན”འཕེལ་རྒྱས་
ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ།
“དམིགས་བསལ”དང“ཁྱད་ལྡན”ཐད་འབད་་་་་་
བརྩོན་བྱེད་པ་དང་།ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་འཛུགས་་་་
སྐྱོང་དང་ལྟེ་བའི་སྤུས་རྟགས་གཏོད་རྒྱུར་སྐུལ་་་་་་་་་
འདེད་གཏོང་རྒྱུ་དེ་འགག་རྩར་བྱས་ནས་རང་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཀྱི“ཐོན་ལས་ཆེན་པོ་བདུན”གཞི་ཁྱོན་ལྡན་
པ་དང་ཕན་འབྲས་ཐོན་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་
རྒྱུར་ཕན་འདོགས་པ།དྲུག་ནས་དམངས་གཉེར་་་
ཁེ་ལས་མཁས་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཚོར་དང་བདེ་སྐྱིད་་་་་་་་
ཚོར་སེམས་དང་བདེ་འཇགས་ཚོར་སེམས་བཅས་་་
ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།བསམ་འཆར་འདོན་པའི་་་་
ལམ་བུ་ཤར་བགྲོད་ཐུབ་པ་དང་།བཅའ་ཁྲིམས་་་་
ཀྱི་འགན་ལེན་མཁོ་འདོན།ཞབས་ཞུའི་ནུས་པ་ཆེ་
རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་་་
མཁན་གྱི་ཞབས་ཞུ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུར་ཕན་་་་་་་
འདོགས་པ་བཅས་ཀྱི་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།

ཀྲོངཡནགྱིསརངསྐྱོངལྗོངསསྲིདགཞུངགིཆེདདོནཚོགསའདུགཙོསྐྱོངགནངབའཆམམཐུནབདེསྐྱིདཀྱིཁྱིམཚངགཅིག
(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད) 8·12ས་ཡོམ་བརྒྱབ་ནས་ཟླ་་་་་་
གཉིས་ལས་སོང་མེད་པས་གྲོང་ཚོར་གེགས་རྗེས་བསྐྱར་སྐྲུན་གྱི་་
ལས་འགན་ལྕི་པོ་འདུག་ལ་ཆ་རྐྱེན་ཡང་ཧ་ཅང་སྐྱོ་པོ་་་་་་་་་་་་་་
འདུག”ཅེས་བཤད།
དགུན་གྲང་ཤོས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐའོ་ཧྲེང་ཧྥེ་ཡིས་སྦག་སྦག་་་་་་་་
བཞོན་ནས་གྲོང་སྡོད་ལས་བྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐེམ་ཐོག་གྲོང་
རྡལ་དུ་དངོས་ཟོག་ཉོ་བར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་།རི་སྟེང་དུ་་་་་་་་
གངས་བབས་ནས་ལམ་འགག་པར་བརྟེན་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་10
པ་ནས་ཐོན་ཡང་ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་6པར་གཞི་ནས་གྲོང་རྡལ་དུ་་་་་
འབྱོར་གྱི་ཡོད།བཀྲེས་ལྟོགས་ཀྱིས་མནར་བའི་སྐབས་སུ་བོད་་་
རིགས་བུ་མོ་ཞིག་གིས་ཁོང་ཚོར་ཆུ་ཚ་པོ་ཕོར་པ་གང་སྟེར་་་་་་་་་་་
མཁན་འདི་ནི་པད་མ་མེ་ཏོག་ཡིན་པ་རེད།
“སྐབས་དེ་དུས་ངའི་སྣང་བར་བུ་མོ་དེ་སེམས་བཟང་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་།རྗེས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ང་ཚོའི་་་་་་་་
དབར་དེ་བས་ཉེ་རུ་ཕྱིན་ནས་ཁོ་མོའི་ལུས་ཐོག་གི་དགེ་མཚན་་་་
མང་པོས་ངའི་ཡིད་དབང་འཕྲོགས།དེ་ནས་ང་དང་ཁོང་་་་་་་་་་་
གཉིས་དགའ་རོགས་སྒྲིག་པ་ཡིན”ཞེས་ཐའོ་ཧྲེང་ཧྥེ་ཡིས་་་་་་་་་་་་་
བཤད།

“ཁོང་མི་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།འབམ་མདའ་གྲོང་ཚོར་ཁོང་་
གིས་ནུས་པས་ལྕོགས་ཚོད་ཀྱིས་མི་སེར་ལ་བྱ་བ་དངོས་སྒྲུབ་པ་་་་

དང་། དབུལ་སྐྱོར་རྣམ་གྲངས་བརྩོན་ལེན་བྱེད་པ།གྲོང་ཚོར་་
མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་པ་སོགས་བྱས་ནས་ང་ཚོ་་་་་་་
བོད་རིགས་མི་སེར་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་་་་་་་་་
བསྒྲུབས་ཡོད”ནང་སར་ལོ་བཅུ་གྲངས་སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་མྱོང་བའི་
པད་མ་མེ་ཏོག་གིས་ཀྱང་ཁོང་ལ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཡོད་་་་་་་་་
སྟབས། 2014ལོའི་ཟླ་9པར་ཁོང་གཉིས་གཉེན་སྒྲིག་བྱས།
2014ལོར་མཛོ་སྒང་རྫོང་འདི་ཉིད་ད་དུང་ཤིན་ཏུ་དབུལ་
བའི་རྫོང་ཡིན་པར་བརྟེན་གཞོན་ནུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒེར་སེམས་་
སྤུ་ཙམ་མེད་པར་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་དོན་ནང་ཞུགས།ད་ཆ་་་་་་་་་
ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་རོགས་པ་བྱེད་རེས་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་་་་་་་་་་
བཏང་གི་ལས་གནས་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་འདོན་་་་་་་་་་་
བཞིན་ཡོད།
“ངས་བོད་སྐད་མ་ཤེས་པས་ཁོ་མོས་ང་ལ་སློབ་ཀྱི་ཡོད།
ལས་ཀའི་ནང་དཀའ་གནད་འཕྲད་སྐབས་ཁོང་གིས་ང་ལ་སུན་་
སྣང་མེད་པར་བློ་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད།དཀའ་ཚེགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་་་་་
དུས་སུ་ཁོ་མོས་ང་ལ་སྟོབས་ཤུགས་མང་པོ་སྤྲད་བྱུང”ཞེས་ཐའོ་་
ཧྲེང་ཧྥེ་ཡིས་དྲིན་ཚོར་བཞིན་འཛུམ་དམུལ་དམུལ་ངང་བཤད།
གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར།ཁོང་གཉིས་་
ལ་སྤྱང་གྲུང་ལྡན་པའི་བུ་ཐའོ་ཡུན་ཁུན་སྐྱེས་པ་དང་བུ་ལ་ད་་་་་་་
དུང་བོད་རིགས་ཀྱི་མིང་སྙན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་བསྟན་འཛིན་་་་་

ཟླ་བ་ཟེར།
གཞི་རིམ་དུ་ལོ་7བསྡད་པའི་ལོ་ཟླའི་ནང་ཁོང་གཉིས་ལ་་་་་
སྦྱོང་བརྡར་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད།2019ལོའི་ཟླ་7པར་ཐའོ་་་་་་་་་
ཧྲེང་ཧྥེ་ཆབ་མདོ་གྲོང་ཨུད་རྩ་འཛུགས་པུའུ་རུ་ལས་བྱེད་སྐོང་་་་་
གཡར་བྱས་པ་དང་ཕྱི་ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་པད་མ་མེ་ཏོག་ཀྱང་་་་
བྲག་གཡབ་རྫོང་ཁྲིམས་ཁང་དུ་རྒྱུགས་འཕྲོད་པ་རེད།
“ད་ཆ་བུ་ལོ་5ལ་སླེབས་པ་དང་བཟའ་ཟླས་ཉར་ནས་བྲག་
གཡབ་རྫོང་བུ་བཅོལ་ཁང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད།སྒྱུག་པོ་དང་སྒྱུག་་་་་
མོས་ཀྱང་ཕྲུ་གུ་ཉར་རོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།ཁོང་གཉིས་པོས་ཕྲུ་་་་་
གུར་སློབ་གསོ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་སྟབས་བུ་ཁ་ལ་ཧ་ཅང་ཉན་པོ་་་་་་་་
ཡོད”ཅེས་ཐའོ་ཧྲེང་ཧྥེ་ཡིས་སྤོབས་པ་ཆེན་པོས་བཤད།
རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མག་པ་དེར་སྒྱུག་པོ་བུ་དགའ་དང་སྒྱུག་མོ་་་་་་་
མཚོ་དགའ་ཧ་ཅང་མོས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
“ངའི་ཨ་མས་ཁོང་གི་ས་ནས་རྒྱ་སྐད་སྦྱོང་གི་ཡོད”དེས་མ་
ཚད་ཕ་ཡུལ་ཀྲེ་ཅང་དུ་ལོག་རིམ་བཞིན།ལོ་ལྔ་ལ་སླེབས་པའི་་་་
ཡུན་ཁུན་གྱིས་ལོ་50ལ་སླེབས་པའི་སྤོ་བོ་དང་རྨོ་བོར་བོད་སྐད་་
སྟབས་བདེ་ཁ་ཤས་སློབ་ཀྱི་ཡོད་པས་ནང་མི་ཚང་མ་ཧ་ཅང་་་་་་་་
འཆམ་མཐུན་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པད་མ་མེ་ཏོག་་་་་
གིས་བརྗོད།
ད་ཆ་བཟའ་ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་བརྒྱུད་་་་་
ཁྱིམ་དུ་རླངས་འཁོར་ཞིག་ཀྱང་ཉོས་པ་དང་།སླད་ཕྱིན་གྱི་་་་་་་་་
འཚོ་བ་ཡང་ཇེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་ངེས་རེད།
（བདེ་སྐྱིད་དབང་མོས་བསྒྱུར།དམ་ཆོས་མི་ཕམ་གྱིས་ཞུས）

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)དེ་རྗེས་སྟེང་་་་་
ཆེན་རྫོང་མི་སྤྱི་ཅུས་ཀྱིས་སྤུ་ཐང་གྲོང་ཚོར་་་་་་་་
གཡག་རྭ་ལས་སྣོན་རྩལ་ནུས་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་
གྲྭ་ཞིག་གཉེར་བའི་ཐོག“ཤིང་བཟོ་ཐན་་་་་་་་
ལགས”ཀྱི་སྐྲ་ཤད་ཇུས་འགོད་དང་སྐྲ་ཤད་་་་་་་
བཟོ་པ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་སློབ་ཚན་ཁྲིད་
དེ།རང་མོས་ཐོག་ཞུགས་མཁན་གྲོང་མི་9ལ་་
གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད།
སྐབས་དེ་དུས་ལིའུ་ཆིང་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་
གྲྭར་ཞུགས་པ་རེད།
ལིའུ་ཆིང་ནི་སྟེང་ཆེན་རྫོང་གི་ཚོན་ལྡན་་་
ངར་ལྕགས་ཚོང་ཁང་ཞིག་གི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་
ལ། སྐབས་དེར་སྤུ་ཐང་གྲོང་ཚོར་ཚོན་ལྡན་་་་་
ངར་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པས་་་་་
ལས་ཀ་མཚམས་བཞག་རྗེས་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་་
གྲྭར་ཕྱིན་ནས་གཡག་རྭའི་སྐྲ་ཤད་བཟོ་སྟངས་
སྦྱོང་བར་འགྲོ་གི་ཡོད།ཁོང་གིས“སྐབས་་་་་་་་
དེའི་ངའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བཟའ་ཟླར་གཡག་་
རྭའི་སྐྲ་ཤད་ཅིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་ཅི་་་་་་་་
ཡང་མེད”ཅེས་བཤད།
2019ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ།སྤུ་ཐང་གྲོང་ཚོ
“ཨུ་ལྷན་གཉིས”ཀྱིས་གཡག་རྭ་ལས་སྣོན་་་་་་་་་
བཟོ་གྲྭ་དེ་ལོ་རེར་སྒོར་ཁྲི་1བྱས་ནས་འགན་་་་་
གཙང་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་པ་དང་།གཡག་
རྭའི་སྐྲ་ཤད་བཟོ་འདོད་ཆེ་བའི་ལིའུ་ཆིང་་་་་་་་་
གིས་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཟོ་གྲྭ་འགན་་་་
གཙང་བླངས་པ་རེད།
བཟོ་གྲྭ་འགན་གཙང་བླངས་ཀྱང་མ་་་་་་་་་
བཅོས་རྒྱུ་ཆ་མེད་པས།ལིའུ་ཆིང་གིས་ཕྱོགས་
གང་སར་བསྐྱོད་ནས་གཡག་རྭ་ཉོས་པ་རེད།
ལིའུ་ཆིང་གིས་ཡ་རུའི་རྭ་ཅོ་ལས་ཉོ་གི་མེད་པ་་
རེད།རྒྱུ་མཚན་ནི་གཡག་རྒན་གྱི་རྭ་ཅོ་སྐམ་་་་
དྲགས་པས་སྐྲ་ཤད་བཟོས་ཀྱང་ཆག་སླ་བས་་་་་
རེད།གཡག་རྭ་ཉོ་བར་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་་་་་
མེད།བཟོ་གྲྭ་མ་བཙུགས་གོང་།སྤུ་ཐང་་་་་་་་་
གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་་་་་
གཡག་རྭའི་དགེ་མཚན་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་་་་་་་
མྱོང་ཡོད་པ་རེད།
གསར་འགོད་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་་་་་་་་་་
གསལ། གཡག་རྭ་སྤྱི་རྒྱ་རེར་སྒོར་4ཡིན་ལ།
འབྲོག་པ་ཚོས་དངོས་ཟོག་བརྗེ་རེས་ཀྱང་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད།དཔེར་ན་གཡག་རྭ་ཁྱེར་ནས་སྐྲ་་་་་་་་་
འཁྲུའི་ཡི་ཙི་དང་།ཤོག་བུ།སོ་སྨན་སོགས་་་་

འཚོ་བའི་ཉེར་མཁོ་དང་བརྗེ་ཆོག“གཡག་རྭ་་་
རེའི་ལྗིད་ཚད་ཧ་ལམ་སྤྱི་རྒྱ་རེ་ཡིན་ལ།སྤྱིར་་་
བཏང་འབྲོག་དུད་རེར་ཉུང་མཐར་ཡང་་་་་་་་་་་
གཡག་རྭ་20ཡན་ཡོད།སྔོན་ཆད་འབྲོག་པ་་་་
ཚོས་གཡག་རྭ་ནི་གད་སྙིགས་ལ་བརྩིས་ནས་་་་་
ཕྱིར་དབྱུགས་ཀྱི་ཡོད་པས།ང་ཚོ་ཉོ་སྒྲུབ་་་་་་་་་
བྱེད་པར་འགྲོ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་གད་སྙིགས་་་་་་
ལས་བསྒྲུགས་ཏེ་ང་ཚོར་བཙོངས་བྱུང་།ང་་་་་
ཚོས་གཡག་རྭ་ལས་སྣོན་བྱས་ཚེ་ཁོར་ཡུག་་་་་་་་་
སྲུང་སྐྱོང་ཐུབ་པ་མ་ཟད་ད་དུང་བེད་མེད་་་་་་་་
ཟོག་རོ་སླར་ཡང་བེད་སྤྱོད་ཀྱང་བྱེད་་་་་་་་་་་་་་
ཐུབ”ཅེས་ལིའུ་ཆིང་གིས་བཤད།
ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་རིང་།ལིའུ་ཆིང་གིས་་་
གཡག་རྭ་སྤྱི་རྒྱ་1000ཉོས་པ་དང་།ཁོང་གི་་་་
འགྲེམས་སྒྲོམ་ནང་ཉ་དབྱིབས་དང་།ལོ་མའི་
དབྱིབས།ཁྱུང་གི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་གཡག་་་
རྭའི་སྐྲ་ཤད་བཅུ་གྲངས་ཤིག་བཤམས་ཡོད་པ་
དང་།“འདི་དག་ཚང་མ‘ཤིང་བཟོ་བ་་་་་་་་་་་
ཐན’ལགས་ཀུང་སིའི་ལག་རྩལ་མི་སྣས་་་་་་་་་་་
བཞག་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་བཟོས་
ཡོད”“གཡག་རྭ་གཅིག་གིས་སྐྲ་ཤད་2ནས་་་
4བར་བཟོ་ཐུབ་ལ་སྐྲ་ཤད་རེའི་ཆ་སྙོམས་རིན་
གོང་སྒོར་100ཡིན།ཡིན་ན་ཡང་ལག་རྩལ་་་་་
ཡག་པོ་མེད་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུ་ཆ་ཡག་པོ་མེད་་་
པའི་རྐྱེན་གྱིས་བེད་མེད་དུ་འགྱུར་ཚད་ཀྱང་་་་་
མང་པོ་འདུག”ཅེས་ལིའུ་ཆིང་གིས་བཤད།
གཡག་རྭའི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ཁྲོམ་རའི་མདུན་་་་
ལམ་ཐད་ལིའུ་ཆིང་གིས་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ཀྱི་་་་་
མེད།རྒྱུ་མཚན་ནི་གཡག་རྭའི་སྐྲ་ཤད་ལ་རྒྱ་་་་
ཆེའི་འཛད་སྤྱོད་པའི་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
ནས། གཡག་རྭའི་སྐྲ་ཤད་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྐོར་་་་་
ཁྲོམ་རའི་ཐོན་རྫས་བྲིན་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་་་་་་་་་
ཡོད།ཁོང་གིས་འདི་ལོའི་ཟླ་བདུན་པར་་་་་་་་་་
གཡག་རྭའི་སྐྲ་ཤད་བཟོ་རྩལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་་་་་་་་་
འཛིན་གྲྭ་ཞིག་གཉེར་རྩིས་ཡོད་པ་དང་།
དེའི་ཁྲོད་ནས་སློབ་མ་ཁ་ཤས་བདམས་ནས་་་་་
ལས་སྣོན་བཟོ་གྲྭར་གཏོང་རྩིས་ཡོད་པ་དང་།
སྔོན་དཔག་ལྟར་ན་སྤུ་ཐང་གྲོང་ཚོར་ལས་་་་་་་་་
ཞུགས་ལས་གནས་བཞི་ལྔ་ཙམ་མཁོ་འདོན་་་་་་
བྱས་ནས། གྲོང་ཚོའི་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་་་་་་་་་་་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་་་་་་་
སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།（དམ་ཆོས་མི་
ཕམ་གྱིས་བསྒྱུར།བདེ་སྐྱིད་དབང་མོས་ཞུས）

གཡག་རྭ་སྐམ་པོ་ཕྱུག་འགྱུར་གྱི“ནོར་བུར”གྱུར་པ།

སྟག་རྩེ་ཆུས་ལ་མོ་ཤང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་རྒྱུད་སྤྱི་་་་
ལེ་60ལྷག་ཙམ་གྱི་སར་གནས་ཤིང་།དེའི་རྒྱབ་ངོས་ནི་མུ་ལ་
མུ་འབྲེལ་གྱི་ཀོང་པོ་བར་ལ་དང་།མདུན་ངོས་ནི་ལང་ལོང་་་
དུ་རྒྱུགས་པའི་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ་ཡིན་ཞིང་།དེ་ནི་ལྷ་ས་ནས་་་་་
ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་དང་ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱོད་སྐབས་་་་་་་་
བརྒྱུད་དགོས་ངེས་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་རེད།དམངས་གཙོའི་་་་་་་་་་
བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་།འདི་ཁུལ་གྱི་ཞིང་བྲན་ལ་གཉའ་་་་
གནོན་ཉིས་བརྩེགས་ཕོག་པ་སྟེ།དེ་གའི་ཞིང་བྲན་བདག་་་་་་
པོའི་བཤུ་གཞོག་དང་གཉའ་གནོན་ཕོག་པ་ཕུད།ད་དུང་ལོ་
འཁོར་མོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདི་ཁུལ་བརྒྱུད་འགྲོ་འོང་བྱེད་
མཁན་སྐུ་དྲག་དང་། དཔོན་རིགས།བོད་དམག་བཅས་་་་་་་
ཀྱིས་བསྙད་འདོགས་རྒྱུ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།བུད་མེད་ཞིང་་
བྲན་སྒྲོལ་མ་དབྱངས་ཅན་ཁྱིམ་ཚང་ནི་ལ་མོ་ཤང་གི་ཁྱིམ་་་་་་་
ཚང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།ལོ་རེའི་ཐོན་་་་
འབབ་80%ཞིང་བྲན་བདག་པོས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པས།
རི་སྐྱེས་སྔོ་ཚོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་་་་་་་་
ལས་ཐབས་གཞན་མེད།ཁོ་མོའི་པ་ཕ་ཁྲལ་འུ་ལག་ལོ་བཅུ་་་་
ལྷག་ཙམ་རྒྱུག་རྗེས་ཞིང་བྲན་བདག་པོས་ཉེས་རྡུང་དྲག་པོ་་་་་
བཏང་བས་ཚེ་ལས་འདས།ཁོ་མོ་མུ་མཐུད་པ་ཕའི་ཚབ་ཏུ་་་་
ཁྲལ་འུ་ལག་རྒྱུག་དགོས་བྱུང་བ་མ་ཟད།ད་དུང་།འབྲུ་་་་་་་
རིགས་རྒྱ་མ་ཁྲི་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྐྱེད་ཆེའི་བུ་ལོན་ཟུགདམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་རྗེས།སྒྲོལ་མ་དབྱངས་་་་་་་་
ཅན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ཞིང་དང་ཁང་པ་བགོ་བཤའ་རག་པ་་་
མ་ཟད། ད་དུང་བློ་སེམས་མཐུན་པའི་ཡར་ལངས་ཞིང་བྲན་
ཞིག་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ནས་དྲོ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་ཚང་་་་་
ཟིན་པ་རེད།བུད་མེད་དཀྱུས་མ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བརྗོད་་་་་
ན། དེ་ནི་འཚོ་བའི་ནང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྲིད།
སྒྲོལ་མ་དབྱངས་ཅན་གྱིས་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་གུང་་་་་་

ཁྲན་ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས།ས་ཞིང་བགོ་བཤའ་་་་་་་
རག་པའི་ཉིན་དང་པོ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཆེའི་ཡར་ལངས་ཞིང་་
བྲན་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཕ་ཡུལ་གྱི་དབུལ་པོའི་རྣམ་པར་་་་་་་་་་
འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་ཕྱིར་དཀའ་ཚེགས་ཆེ་བའི་འབད་འཐབ་
བྱས་ཤིང་།དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཐུང་་་
ལོ་4ཡི་ནང་སྒྲོལ་མ་དབྱངས་ཅན་བུད་མེད་ཞིང་བྲན་ཞིག་་་
ནས་ཞིང་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་དང་ཤང་ཀྲང་དུ་་་་་
གྱུར་བ་མ་ཟད། ད་དུང་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་ངང་ཀྲུང་གོ་་་་
གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཤང་གི་ཏང་ཀྲི་་་་
པུའི་ཧྲུའུ་ཅིར་བདམས་པ་རེད།
1961ལོའི་དབྱར་ཁར།ལ་མོ་ཤང་གི་གྲོ་ཞིང་ལ་གློ་་་་་་་
བུར་དུ་མཐོང་དཀོན་པའི་ཐན་པ་བསྟན་པ་རེད།ཡུལ་མི་་་་་
ལ་ལ་དངངས་སྐྲག་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་མུ་ཁར་སྐད་ཤུགས་་་་་་་་
ཆེན་པོས་ངུ་བ་དང་།འགའ་རེ་ཁྱིམ་དུ་ལས་དབང་ཅི་་་་་་་་་་་
བབས་བསྒུགས་ནས་བསྡད། དེའི་སྐབས་སུ།སྒྲོལ་མ་་་་་་་་་་་
དབྱངས་ཅན་གྱིས་ཉིན་དེ་རང་གི་དགོང་མོ་ཤང་ཡོངས་ཀྱི་་་་་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་ནས།ཚང་མ་འཕྲལ་དུ་་
ཐན་འགོག་འཐབ་རྩོད་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐུལ་སློང་བྱས་་་་་་་་་་
ཤིང་།ཁོ་མོས“གནམ་ཆུ་བསྒུགས་ནས་སྡོད་པའི་དུས་ཚོད་་་
ཡོལ་བ་རེད།ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་གཉིས་ལ་བརྟེན་་་་་་་་
ནས་ལོ་ཏོག་འདེབས་པ་དང་ཞིང་ཆུ་འདྲེན་དགོས”ཞེས་་་་་་་
བརྗོད་པ་དང་།ཁོ་མོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆུ་ཟོམ་རྒྱབ་ཏུ་དང་པོ་་
ཁུར་ནས་ལྷ་ས་སྐྱིད་ཆུ་ནས་གཡང་གཟར་བའི་རི་ལྡེབས་སུ་་་་
ཆུ་དབོར་བ་རེད།ཁོ་མོའི་སྐུལ་ཁྲིད་འོག་ཤང་ཡོངས་ཀྱི་ཕོ་་་་
མོ་རྒན་གཞོན་ཚང་མ་ཞུགས་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་གྱི་་་་
དུས་ཚོད་ནང་རི་ལྡེབས་ཀྱི་ས་ཞིང་མུའུ་60ལྷག་ཙམ་གྱི་གྲོ་་་་་
ཞིང་ལ་ཐན་སྐྱོན་མི་ཕོག་པ་བྱས་པ་རེད།ཤང་ཡོངས་ཀྱི་རི་་་
ཐང་ས་ཞིང་གི་ཆུ་འདྲེན་ཆ་རྐྱེན་ལེགས་སུ་གཏོང་ཆེད།
སྒྲོལ་མ་དབྱངས་ཅན་གྱིས་སླར་ཡང་ཤང་ཡོངས་ཀྱི་མང་་་་་་་་་
ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་འགོ་བཙལ་ནས་ཆུ་མཛོད་ཆུང་གྲས་
7བཟོས་ཏེ།ས་ཞིང་མུའུ་800ལྷག་ཙམ་གྱི་ཆུ་དཀོན་པའི་་་་་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད།
དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་།ལ་མོ་ཤང་་་་
དུ་དུད་ཚང་240ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་།དུད་ཚང་189

ནི་ཟ་འབྲུ་དཀོན་པའི་དུད་ཚང་རེད།ལོ་4སོང་རྗེས།ཤང་་
ཡོངས་ཀྱི་དུད་ཚང་ཚང་མར་འབྲུ་རིགས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་་་་་་་་
དང་། ཤང་ཡོངས་ཀྱི་མི་གྲངས་1140ལ་མི་རེར་ཆ་སྙོམས་་་་
འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མ་450ཙམ་ཡོད་པ་རེད།དེ་སྔ་ཕྱོགས་བཞི་་་
མཚམས་བརྒྱད་ནས་རླུང་བུ་ལྡང་བའི་སྡོད་ཁང་ཐབས་ཆག་་
ཏུ་སྡོད་མཁན་ཞིང་བྲན་དབུལ་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལོ་4ཡི་་་་
དུས་ཚོད་ནང་སྡོད་ཁང་གསར་པ་73བསྐྲུན་པ་དང་།བཟོ་་་
བཅོས་བརྒྱབ་པའི་སྡོད་ཁང་91ཟིན་ནས་ཤང་ཡོངས་ཀྱི་མི་་་་
ཚང་མར་སྡོད་ཁང་ཡོད་པ་དང་ཕྱུགས་རིགས་ལ་བ་ཚང་་་་་་་་
ཡོད་པ་མངོན་འགྱུར་བྱུང་བ་རེད།དེས་མ་ཚད།ཐོན་སྐྱེད་
ཡོ་བྱད་ཀྱང་དེ་སྔ་ལས་མང་དུ་ཤུགས་ཆེན་ཕྱིན་ནས།ཤང་་་་
ཡོངས་སུ་ལྕགས་གཤོལ་ཁོ་ན་340བར་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་།
ཞིང་སྤྱོད་ཡོ་བྱད་ཆུང་གྲས་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་བར་མང་དུ་་་་་་་
ཕྱིན་ཡོད་ལ།རྨོ་ཕྱུགས་240བར་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།
1963ལོའི་ཟླ་3པར།ལ་མོ་ཤང་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་་་་་་་་
དམངས་གཙོའི་འདེམས་བསྐོ་ཐེངས་དང་པོ་བྱས་ཤིང་།
འདེམས་བསྐོའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འདེམས་དམངས་663
གྱིས་འདེམས་ཤོག་ཆ་ཚང་ཐོག་ནས་སྒྲོལ་མ་དབྱངས་ཅན་མུ་
མཐུད་ཁོང་ཚོའི་ཤང་ཀྲང་ལ་བདམས་པ་དང་།མི་རྣམས་་་་་
ཀྱིས་ཁོང་ལ་ཁ་བཏགས་བསྒྲོན་ནས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་་་་་་
ཞུས་པ་རེད།ན་གཞོན་བུད་མེད་ཤང་ཀྲང་དེས་སེམས་་་་་་་་་
འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བཞིན་དུ“ང་རང་ཞིང་བྲན་བུད་མེད་་་
ཅིག་ནས་ཤང་གི་ཤང་ཀྲང་ལ་གྱུར་སོང་།འདི་ནི་སྔོན་ཆད་་་
རྨི་ལམ་དུའང་རྨིས་པར་དཀའ།ཏང་ཀྲུང་དབྱང་དང་མའོ་་
ཀྲུའུ་ཞིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།གུང་ཁྲན་ཏང་དང་མའོ་་་་
ཀྲུའུ་ཞིས་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ཡོངས་དང་།ལྷག་དོན་་་་
དུ་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་དེ་རིང་གི་དུས་རབས་གསར་་་་
པ་འདི་བཏོད་གནང་བ་རེད”ཅེས་བརྗོད་པ་རེད།
(རྩོམ་ཡིག་འདིའི་ནང་དོན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་་་་
ཏང་ཨུད་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་མཁོ་་་་་་་་
འདོན་བྱས)
(པ་ཚེས་བསྒྱུར།པ་ཚེ་དང་དཀོན་མཆོག་སྒྲོལ་མས་་་་་་་
ཞུས)

ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཐུང་ངུ་།

དྲང་ནུས་བརྒྱུད་བསྒྲགས་བྱེདབྱེ་།

བུད་མེད་ཞིང་བྲན་ཞིག་ནས་དཔེ་བཟང་ཤང་ཀྲང་བར་གྱི་འགྱུར་ལྡོགཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།ཀུའུ་ཅ་ཙེ་གྲོང་་་་་
རྡལ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཞིང་པའི་རི་མོ་ཁྲོམ་་་་་་་་
རར་འདོན་རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་ཧུར་ཐག་བྱས་པ་་་་་
དང་འབྲེལ།ཞིང་པར་ཞིང་པའི་རི་མོ་གསར་
རྩོམ་ནང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐུལ་ལྕག་་་་་་་་
བྱས་ཤིང་།ཁོང་ཚོས་ཞིང་པའི་རི་མོའི་རིག་་་་
གནས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཀུང་སི་བཙུགས་་
ཏེ་ཞིང་པའི་རི་མོའི་རིག་གནས་གསར་གཏོད་
ཐོན་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཇུས་འགོད་བྱས་ཡོད།
ཞིང་པའི་རི་མོའི་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་
བ་བརྒྱུད། ཀུའུ་ཅ་ཙེ་གྲོང་རྡལ་གྱིས་ཞིང་་་་་་་་
པར་འབབ་འཕར་ཕྱུག་འགྱུར་ཡོང་བའི་ལམ་་
བུ་གསར་པ་ཞིག་འཚོལ་ཞིབ་ཐུབ་པ་དང་།
ཞིང་པའི་ལས་ཞོར་རིག་གནས་འཚོ་བ་ཡང་་་་་
ཉིན་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།
པར①ནི་ལི་ཧྲུའུ་རྫོང་ཀུའུ་ཅ་ཙེ་གྲོང་་་་་
རྡལ་དུ་ཞིང་པའི་རི་མོའི་རྒྱུན་འཛིན་པ་ཆན་་་་
ཧུང་མན་གྱིས་ཞིང་པའི་རི་མོ་གསར་རྩོམ་་་་་་་་
བྱེད་བཞིན་པ།
པར②ནི་ཆན་ཧུང་མན་གྱིས་གསར་་་་་་་
རྩོམ་བྱས་པའི་ཞིང་པའི་རི་མོ་ཡིན་པ།

ཅི་ལིན་ལི་ཧྲུའུ་ཡི་ཞིང་པས་ཞིང་པའི་འཚོ་བ་གསར་པ་མཚོན་པའི་རི་མོ་འབྲི་བ།

① ②